

Veiligheidshandboek

Inhoud

Veiligheidshandboek	1
1. Beleidsverklaring.....	2
2. Algemene regels, rechten en voorschriften.....	2
Verplichtingen.....	2
Verboden.....	2
2.1 Sanctiebeleid	2
2.2 PAGO en arbeidsomstandighedenspreekuur	2
3. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)	3
4. Specifieke voorschriften	3
4.1 Steigers en hangbruginstallaties	3
4.2 Trappen en ladders	3
4.3 Werken op hoogte	3
4.4 Bedrijfsvoertuigen	4
4.5 Schaftwagen.....	4
5. Brandpreventie en calamiteiten.....	4
6. Gevaarlijke stoffen en verfproducten	4
6.1 Etiketten en pictogrammen.....	4
6.2 Vuistregels	7
6.3 R- en S-zinnen.....	7
7. Ongevallen en eerste hulp.....	10
8. Melden van ongevallen en bijna-ongevallen	10
9. Inspectieprogramma	10
10. Afvalstroom- en milieubeheersing	10
10.1 Centrale afvalbeheersing.....	10

1. Beleidsverklaring

(zie bijlage)

2. Algemene regels, rechten en voorschriften

Iedere medewerker en iedere persoon die zich op een werkplek, bouwplaats of bedrijfsterrein bevindt, is verplicht veilig en zorgvuldig te handelen.

Verplichtingen

- Volgen en naleven van alle veiligheids-, arbo- en milieuvoorschriften;
- Opvolgen van aanwijzingen van leidinggevenden;
- Deelname aan instructies, voorlichting en opleidingen;
- Correct gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM);
- Direct melden van onveilige situaties en defecten;
- Orde en netheid op de werkplek;
- Zorgvuldig omgaan met arbeidsmiddelen en materialen.

Verboden

- Gebruik of aanwezigheid van alcohol en drugs;
- Werken onder invloed;
- Verplaatsen van brandblusmiddelen of EHBO-materiaal zonder toestemming;
- Starten van risicovolle werkzaamheden zonder adequate veiligheidsmaatregelen;
- Onbeveiligd verwijderen van hekwerken, leuningen of afzettingen.

2.1 Sanctiebeleid

Bij overtreding van veiligheidsregels worden maatregelen genomen: 1. Eerste overtreding: officiële schriftelijke waarschuwing; 2. Tweede overtreding: laatste waarschuwing; 3. Herhaalde overtredingen: beëindiging dienstverband.

Daarnaast kunnen boetes worden opgelegd (inhouding op salaris). De opbrengsten worden jaarlijks geschonken aan Make-A-Wish.

2.2 PAGO en arbeidsomstandighedenspreekuur

Medewerkers kunnen vrijwillig deelnemen aan het Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO) via Stichting SAG. Deelname is kosteloos.

Daarnaast is er een arbeidsomstandighedenspreekuur via de Arbodienst (Arbo Content) voor werk gerelateerde gezondheidsklachten.

3. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

Pasman verstrekt aan haar medewerkers in verband met de aard van de te verrichten werkzaamheden persoonlijke beschermingsmiddelen. Hieronder vallen veiligheidsbril, werkhandschoenen, veiligheidsschoenen en dergelijke. Voor het verrichten van werkzaamheden kunnen aanvullende voorzorgen noodzakelijk zijn. Raadpleeg hiervoor de KVGM -functionaris of leidinggevende welke aanvullende beschermingsmiddelen vereist zijn om het werk op een veilige wijze uit te kunnen voeren. De persoonlijke beschermingsmiddelen hebben de taak de mens te beschermen tegen invloeden van buitenaf. Op materialen aangegeven persoonlijke beschermingsmiddelen (gebodstickers) dienen gebruikt te worden.

De inhoud van de PBM- kist bestaat uit:

- 3 stofmaskers P2
- 1 paar oordopjes (blauw)
- 1 veiligheidsbril
- 3 paar verschillende type handschoenen
- 1 tube huidbeschermingscreme
- 1 tube handreinigingscreme
- 1 verbanddoos
- Schilderspetje
- 2 stuks oogspoelflesjes
- 2 brildoeckjes

4. Specifieke voorschriften voor het gebruik

4.1 Steigers en hangbruginstallaties

- Dagelijkse controle vóór gebruik;
- Opbouw conform richtlijnen Arbeidsinspectie;
- Gebruik van leuning, kantplanken en juiste steigerdelen;
- Steigers schoon en stabiel houden;
- Afzetten van steigers na werktijd.

4.2 Trappen en ladders

- Niet gebruiken als werkplek;
- Alleen goedgekeurde en onbeschadigde ladders;
- Juiste plaatsing en borging;
- Maximaal één persoon tegelijk;
- Niet reiken buiten armlengte.

4.3 Werken op hoogte

- Gebruik van veilige werkvloeren;
- Afzetting van zones onder werkplek;

- Gebruik van harnasgordel bij valgevaar;
- Controle volgens vastgestelde checklists.

4.4 Bedrijfsvoertuigen

- Regelmatige controle voertuig;
- Schades direct melden;
- Schadeformulier altijd aanwezig en ingevuld bij incidenten.

4.5 Schaftwagen

- Schoonhouden volgens schema;
- Rookverbod;
- Geen opslag van (verf)materialen in verblijfsruimte;
- Aanwezigheid EHBO, water, brandblusser en projectmap.

5. Brandpreventie en calamiteiten

Voorkom brand door alert te zijn op ontstekingsbronnen. Bij brand:

- Blijf kalm;
- Waarschuw direct;
- Bel 112;
- Gebruik blusmiddelen indien veilig;
- Ken vooraf vluchtwegen en alarmprocedures.

6. Gevaarlijke stoffen en verfproducten

Op de verpakkingen van veel producten zijn oranje /zwarte symbolen aangebracht. Deze maken deel uit van het veiligheidsetiket. Dit etiket moet, verplicht volgens de wet, op de verpakkingen van een aantal gevaarlijke producten worden aangebracht. Als u de volgende symbolen/ aanduidingen ziet, weet u dat u met een product te maken heeft die gevaarlijk kan zijn. Het gebruik van zo'n product hoeft niet gevaarlijk te zijn als men bepaalde regels in acht neemt. Een deel van die regels staat op het veiligheidsetiket in de vorm van waarschuwingsszinnen en veiligheidsaanbevelingen.

6.1 Etiketten en pictogrammen

Ontvlambare stoffen

Binnen de grenzen moeten bij deze stoffen dezelfde voorzorgen in acht worden genomen als bij licht ontvlambare stoffen. Bij temperaturen beneden 21°C levert de verdamping van deze stoffen minder gevaar op. Het is verstandig bij ontvlambare stoffen dezelfde voorzorgsmaatregelen te nemen als bij licht ontvlambare stoffen.

Licht ontvlambare stoffen

Deze kunnen gemakkelijk tot ontsteking komen. De ontsteking kan worden veroorzaakt door bijvoorbeeld vonken of open vuur, maar kan ook spontaan bij blootstelling aan de open lucht

plaatsvinden. Bij licht ontvlambare vloeistoffen (vlampunt lager dan 21° C) is vooral dampvorming gevaarlijk. De kans op explosies en brand wordt verkleind door zo min mogelijk damp te laten ontsnappen.

Neem daarom de volgende regels in acht:

- Werk zoveel mogelijk bij lage temperatuur
- Houdt het verdampend oppervlak klein
- Houd de verpakking zo veel mogelijk gesloten
- Vermijd de ontstekingsbronnen
- Voer de damp af en voer verse lucht toe

Zeer licht ontvlambare stoffen

Door het lage kookpunt hebben deze stoffen een zeer groot dampvormend vermogen, zelfs bij omgevingstemperatuur. Elke ontstekingsbron kan bij het gebruik van deze vloeistoffen brand en/of explosie veroorzaken. Werk dus nooit met deze stoffen in de buurt van mogelijke ontstekingsbronnen zoals niet- explosieveilige apparatuur, niet vonkvrij gereedschap of open vuur. Zeer licht ontvlambare vaste stoffen kunnen door zelfontbranding aanleiding geven tot brand. Hiervoor hebben deze stoffen zuurstof nodig uit de lucht. Houd de verpakking van deze stoffen dus goed gesloten. Bewaar deze stoffen nooit in de open lucht.

Laat het werken met deze stoffen over aan deskundigen die de eigenschappen van deze stoffen kennen. Zorg ervoor dat er altijd een geschikt blusmiddel beschikbaar is.

Ontplofbare stoffen

Deze stoffen kunnen gemakkelijk ontploffen door slag-, stoot, wrijving of door vonk of open vlam. Deze stoffen hebben hiervoor geen zuurstof nodig en kunnen dus overal, sommige zelfs onder water, ontploffingsgevaar opleveren. Laat het gebruik van deze stoffen over aan deskundigen op dit terrein.

Oxyderende stoffen

Deze stoffen reageren zeer gemakkelijk. De warmte die daarbij ontstaat kan, onder meer bij (licht) ontvlambare stoffen de oorzaak zijn van brand. De regels voor het werken met oxyderende stoffen zijn gelijk aan die voor (licht) ontvlambare stoffen.

Voorkom bovendien:

- Stoten en schokken.
- Opwarming.
- Vernieling/beschadiging van de verpakking.
- Ongewenste vermenging met andere stoffen.

Giftige stoffen

Deze stoffen leveren dezelfde gevaren als de zeer giftige stoffen. Maar de vergiftigingsverschijnselen treden pas op bij iets grotere hoeveelheden. De

voorzorgsmaatregelen bij het werken met deze stoffen zijn dan ook hetzelfde als bij zeer giftige stoffen.

Zeer giftige stoffen

Deze stoffen kunnen bij inademing, inslikken of opname door de huid zeer ernstige, acute of langdurige schade aan de gezondheid veroorzaken. Met kans op dodelijke afloop. Neem bij het werken met deze stoffen de volgende voorzorgen. Bij vluchtige stoffen die bij inademing vergiftiging veroorzaken:

- Verwerk deze stoffen alleen in kleine hoeveelheden
- Zorg voor een goede ventilatie
- Gebruik geschikte ademhalingsbeschermingsmiddelen
- Werk alleen bij lage temperaturen

Bij stoffen die door de huid worden opgenomen: Draag beschermende kleding; in het bijzonder handschoenen en gelaatsbescherming.

Bij stoffen die door de mond worden opgenomen:

- Vermijd spatten
- Draag geschikte handschoenen.
- Wrijf niet met vuile handschoenen over uw gezicht, zeker niet als u bezweet bent.
- Bij een ongeluk of wanneer men zich onwel voelt: onmiddellijk een arts raadplegen.

Schadelijke stoffen

De gevaren van schadelijke stoffen zijn dezelfde als bij (zeer) giftige stoffen. Bij deze stoffen zijn echter nog grotere hoeveelheden nodig. De voorzorgen voor het werken met deze stoffen zijn hetzelfde als bij (zeer) giftige stoffen.

Corrosieve stoffen

Deze stoffen kunnen bij aanraking levend weefsel vernietigen. Deze (bijtende, etsende) stoffen kunnen ook bepaalde materialen aantasten waarbij in sommige gevallen giftige, corrosieve of licht ontvlambare gassen vrijkomen.

Bij het werken met corrosieve stoffen moeten de volgende extra voorzorgsmaatregelen worden genomen:

- Draag geschikte beschermende kleding, handschoenen, gelaatbescherming en laarzen
- Gebruik zo mogelijk verdunde oplossingen
- Zorg voor een goede ventilatie
- Zorg dat de resten onschadelijk worden gemaakt
- Als er ondanks deze voorzorgsmaatregelen toch iets fout gaat spoel het getroffen lichaamsdeel dan met veel (niet al te koud) water af en waarschuw een arts.

Irriterende stoffen

Deze stoffen kunnen door directe, langdurige of herhaalde aanraking met de huid of de slijmvliezen een ontsteking veroorzaken. Het effect van irriterende stoffen is niet alleen afhankelijk van de aard van de stof, maar ook van de lichamelijke toestand van de persoon die ermee in aanraking komt. Voor het werken met irriterende stoffen moeten dezelfde maatregelen getroffen worden als bij het werken met corrosieve stoffen.

6.2 Vuistregels

- Lees altijd het etiket;
- Zorg voor ventilatie;
- Eet, drink en rook niet tijdens werkzaamheden;
- Was handen regelmatig;
- Weet wat te doen bij calamiteiten.

6.3 R- en S-zinnen

R- en S-zinnen geven risico's en veiligheidsaanbevelingen aan en moeten strikt worden opgevolgd. Op het etiket staan vaak zogenaamde S- en R- zinnen. Deze zinnen bevatten een waarschuwing of aanbeveling. Lees deze zinnen zorgvuldig. Ze kunnen ongelukken of langdurige schade voorkomen.

Bijzondere gevaren

- R 1 In een droge toestand ontplofbaar.
- R 2 Ontploffingsgevaar door schok, wrijving, vuur of andere ontstekingsoorzaken.
- R 3 Ernstig ontploffingsgevaar door schok, wrijving, vuur of andere ontstekingsoorzaken.
- R 4 Vormt met metalen zeer gemakkelijk ontplofbare verbindingen.
- R 5 Ontploffingsgevaar door verwarming.
- R 6 Ontplofbaar met en zonder lucht.
- R 7 Kan brand veroorzaken.
- R 8 Bevordert de verbranding van brandbare stoffen.
- R 9 Ontploffingsgevaar bij menging met brandbare stoffen.
- R 10 Ontvlambaar
- R 11 Licht ontvlambaar
- R 12 Zeer licht ontvlambaar
- R 13 Ontvlambaar samengeperst gas
- R 14 Reageert heftig met water
- R 15 Vormt licht ontvlambaar gas in contact met water.
- R 16 Ontploffingsgevaar bij menging met oxyderende stoffen.
- R 17 Spontaan ontvlambaar in lucht.
- R 18 Kan bij gebruik een ontvlambaar/ontplofbaar damp-luchtmengsel vormen.
- R 19 Kan ontplofbaar peroxide vormen.
- R 20 Schadelijk bij inademing.

- R 21 Schadelijk bij aanraking met de huid.
- R 22 Schadelijk bij opname door de mond.
- R 23 Vergiftiging bij inademing.
- R 24 Vergiftiging bij aanraking met de huid.
- R 25 Vergiftiging bij opname door de mond.
- R 26 Zeer vergiftig bij inademing.
- R 27 Zeer vergiftig bij aanraking met de huid.
- R 28 Zeer vergiftig bij opname door de mond.
- R 29 Vormt vergiftig gas in contact met water.
- R 30 Kan bij gebruik licht ontvlambaar worden.
- R 31 Vormt giftige gassen in contact met zuren.
- R 32 Vormt zeer giftige gassen in contact met zuren.
- R 33 Gevaar voor cumulatieve effecten.
- R 34 Veroorzaakt brandwonden.
- R 35 Veroorzaakt ernstige brandwonden.
- R 36 Irriterend voor de ogen.
- R 37 Irriterend voor de ademhalingswegen.
- R 38 Irriterend voor de huid.
- R 39 Gevaar voor ernstige onherstelbare effecten.
- R 40 Onherstelbare effecten zijn niet uitgesloten.
- R 42 Kan overgevoeligheid veroorzaken bij inhaling.
- R 43 Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
- R 44 Ontploffingsgevaar bij verwarming in afgesloten toestand.
- R 45 Kan kanker veroorzaken.
- R 46 Kan erfelijke genetische schade veroorzaken.
- R 47 Kan geboortefwijkingen veroorzaken.
- R 48 Gevaar voor ernstige schade aan de gezondheid bij langdurige blootstelling.

Veiligheidsaanbevelingen (S-zinnen)

- S 1 Achter slot bewaren.
- S 2 Buiten bereik van kinderen bewaren.
- S 3 Op een koele plaats bewaren.
- S 4 Verwijderd van woonruimten opbergen.
- S 5 Onder houden (geschikte vloeistof opgegeven door fabrikant).
- S 6 Onder houden (inert gas door fabrikant op te geven).
- S 7 In goed gesloten verpakking bewaren.
- S 8 Verpakking droog houden.
- S 9 Op een goed geventileerde plaats bewaren.
- S 10 Inhoud nat houden.
- S 11 Contact met lucht vermijden.
- S 12 De verpakking niet hermetisch sluiten.
- S 13 Verwijderd houden van eet- en drinkwater en van diervoeder.
- S 14 Verwijderd houden van (in te vullen door fabrikant).

- S 15 Verwijderd houden van warmte.
- S 16 Verwijderd houden van ontstekingsbronnen, niet roken.
- S 17 Verwijderd houden van ontbrandbare stoffen.
- S 18 Verpakking voorzichtig behandelen en openen.
- S 20 Niet eten of drinken tijdens gebruik.
- S 21 Niet roken tijdens gebruik.
- S 22 Stof niet inademen.
- S 23 Gas / rook / damp / spuitnevel niet inademen.
- S 24 Aanraking met de huid vermijden.
- S 25 Aanraking met de ogen vermijden.
- S 26 Bij aanraking met de ogen onmiddellijk met overvloedig water afspoelen en deskundig medisch advies inwinnen.
- S 27 Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.
- S 28 Na aanraking met de huid onmiddellijk wassen met veel (aan te geven door de fabrikant).
- S 29 Afval niet in de gootsteen werpen.
- S 30 Nooit water op deze stof gieten.
- S 31 Van springstoffen verwijderd houden.
- S 33 Maatregelen treffen tegen ontladingen van statische elektriciteit.
- S 34 Schok en wrijving vermijden.
- S 35 Deze stof en de verpakking op een wijze afvoeren.
- S 36 Draag geschikte beschermende kleding.
- S 37 Draag geschikte handschoenen.
- S 38 Bij ontoereikende ventilatie een geschikt ademhalingsbeschuttingsmiddel dragen.
- S 39 Een beschermingsmiddel voor de ogen / voor het gezicht dragen.
- S 40 Voor de reiniging van de vloer en alle voorwerpen verontreinigd met dit materiaal gebruiken (aan te geven door de fabrikant).
- S 41 In geval van brand en/of explosie inademen van rook vermijden.
- S 42 Tijdens de ontsmetting / bespuiting een geschikt ademhalingstoestel gebruiken.
- S 43 In geval van brand gebruiken (blusmiddelen aan te duiden door de fabrikant).
- S 44 Indien men zich onwel voelt een arts raadplegen (indien mogelijk hem dit etiket tonen).
- S 45 In geval van ongeval of indien men zich onwel voelt, onmiddellijk een arts raadplegen (indien mogelijk hem dit etiket tonen).
- S 46 Ingeval van inslikken, onmiddellijk een arts raadplegen en verpakking of etiket tonen.
- S 47 Bewaren bij een temperatuur beneden graden C (aan te geven door de fabrikant).
- S 48 Inhoud vochtig houden met (middel aan te geven door de fabrikant).
- S 49 Uitsluitend in de oorspronkelijke verpakking bewaren.
- S 50 Niet vermengen met (aan te geven door de fabrikant).

7. Ongevallen en eerste hulp

- Bel bij ernstig letsel altijd meteen 112;
- Waarschuw direct leidinggevende;
- Laat de ongevalslocatie intact voor onderzoek;
- Volg de vastgestelde ongeval procedure.

8. Melden van ongevallen en bijna-ongevallen

Alle ongevallen en bijna-ongevallen moeten worden gemeld en geregistreerd om herhaling te voorkomen. Dit doe je bij je direct leidinggevende en/of de KVGM-functionaris.

9. Inspectieprogramma

Het KVGM-beleid van Pasmaan is erop gericht om onaanvaardbare risico's uit te sluiten. Een onderdeel daarvan is het inspectieprogramma. Middels dit programma worden klimmaterialen, gereedschappen e.d. regelmatig onderworpen aan een keuring. Bij goedkeuring wordt het gekeurde voorwerp voorzien van een sticker met daarop de datum wanneer uiterlijk de volgende keuring plaats dient te vinden en dat de gebruiker na deze datum het gereedschap, klimmateriaal e.d. niet mag gebruiken.

Iedere medewerker is verplicht bij geconstateerde gebreken aan klimmaterialen, gereedschappen e.d. de gebreken direct te melden en aan te bieden ter reparatie.

Alle arbeidsmiddelen worden jaarlijks gecontroleerd.

10. Afvalstroom- en milieubeheersing

Er wordt gestreefd een zo'n verantwoord mogelijke beheersing van afvalverwerking te creëren, binnen het door lokale c.q. landelijke overheid bepaalde.

Er dient daar waar economisch verantwoord, voor die producten gekozen te worden, welke milieuvriendelijk dan wel probleemloos als afval verwerkt kunnen worden.

Etikettering en aanduiding in tekst of code, op productverpakking(en) dienen als maatstaf tot afvalstroombeheersing.

10.1 Centrale afvalbeheersing

- Afval uitsluitend in aangewezen containers;
- Geen eigen afvoer;
- Verwerking door erkende inzamelaars.

Dit veiligheidshandboek is bindend voor alle medewerkers en wordt periodiek geëvalueerd en geactualiseerd.